Kasvispohjaisten juomien verottaminen

Eduskunta, Valtiovarainvaliokunnan verojaosto
16.10.2018

Torsti Hurmerinta
Kaupallinen johtaja
Eckes-Granini Finland Oy Ab

Eckes-Granini Finland Oy Ab (Marli)

ECKES granini
the best of fruit

- Marja- ja hedelmäpohjaisten juomien valmistusta Turussa jo yli 150 vuoden ajan
- Valmistamme n. 220 tuotetta 134 työntekijän voimin

Eckes-Granini Finland 2017:

Liikevaihto 62 milj. €

Myyntivolyymi 56 milj. litraa

Arvioitu markkinaosuus 35%

150 VUOTTA
TYÖTÄ & JUOMIA TURUSTA

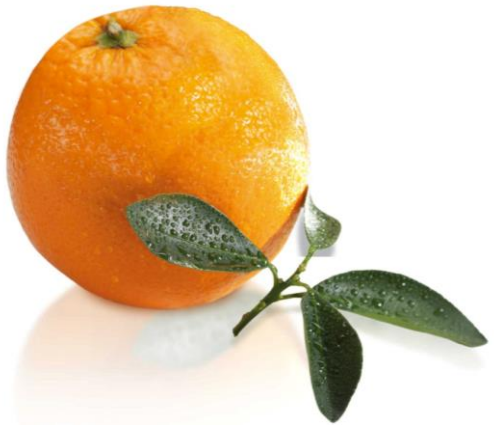

Marli MEHUKATTI GOD MORGON

© 2012 Eckes-Granini

Virvoitusjuomavero kasvispohjaisissa juomissa

- Alun perin lähinnä virvoitusjuomien kulutusta hillitsemään tarkoitettu virvoitusjuomavero **koskee myös 100-prosenttisia täysmehuja, mehujuomia, mehutiivisteitä, smoothieita sekä marjakeittoja.** Virvoitusjuomavero nimitys johtaakin keskusteluissa yleensä harhaan.

- Virvoitusjuomaveroa on vuosien 2011-2014 aikana korotettu jo kolmeen otteeseen

	2010	*2011*	*2012*	*2014*	*2019 ?*
Virvoitusjuomavero/litra	*4,5 snt*	*7,5 snt*	*11 snt*	*22 snt / 11 snt*	***27 snt / 12 snt***

Vuonna 2017 maksoimme yhteisöverojen lisäksi virvoitusjuomaveroa yksittäisenä yrityksenä

18,4 milj. €

joka on 30% liikevaihdostamme.

Kuulostaako tämä kohtuulliselta, tasapuoliselta ja yritystoimintaa tukevalta verotukselta?

© 2012 Eckes-Granini

Mehumarkkinan volyymin kehitys vs. virvoitusjuomat

Virvoitusjuomien myyntivolyymi on veronkorotuksia edeltävällä tasolla

Kuva 1. Verollisten virvoitusjuomien kulutus vuodesta 2010 alkaen, liukuva 12 kuukauden summa

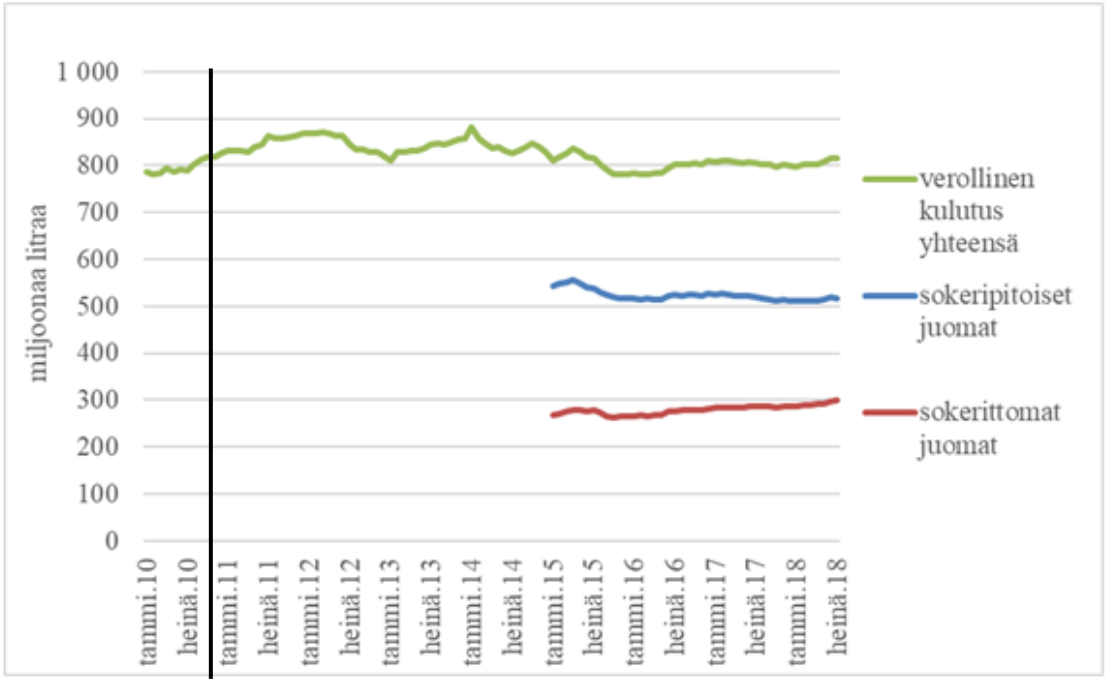

Lähde: https://www.eduskunta.fi/FI/vaski/HallituksenEsitys/Sivut/HE_166+2018.aspx

Mehutuotteiden myyntivolyymin kehitys suuressa suomalaisessa vähittäiskauppaketjussa 2008-2017

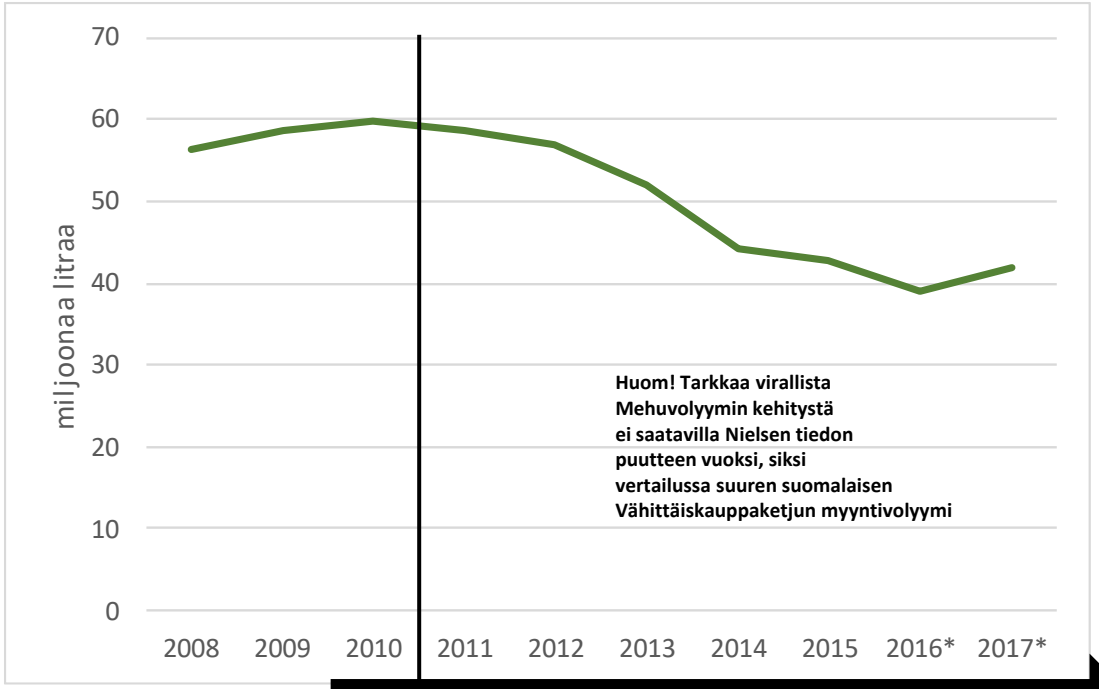

Virvoitusjuomavero €-senttiä /litra	4,5	7,5	11	11	11/22	11/22	11/22	11/22

Lähde: Eckes-Granini Finland Oy Ab:n ostama myyntidata

*yrityskauppojen vaikutus arvioitu

- **MEHUTUOTTEIDEN VOLYYMIN LASKU ON OLLUT ERITTÄIN SUURTA: jopa -31% 2016 vs. 2010 !**
- **Kuluttajahintojen noustua merkittävästi veronkorotusten kaavailtu verotuotto jää vähäiseksi mehujen osalta markkinavolyymin laskiessa**

Virvoitusjuomaveron vaikutus mehualan / Eckes-Granini Finlandin työllisyyteen

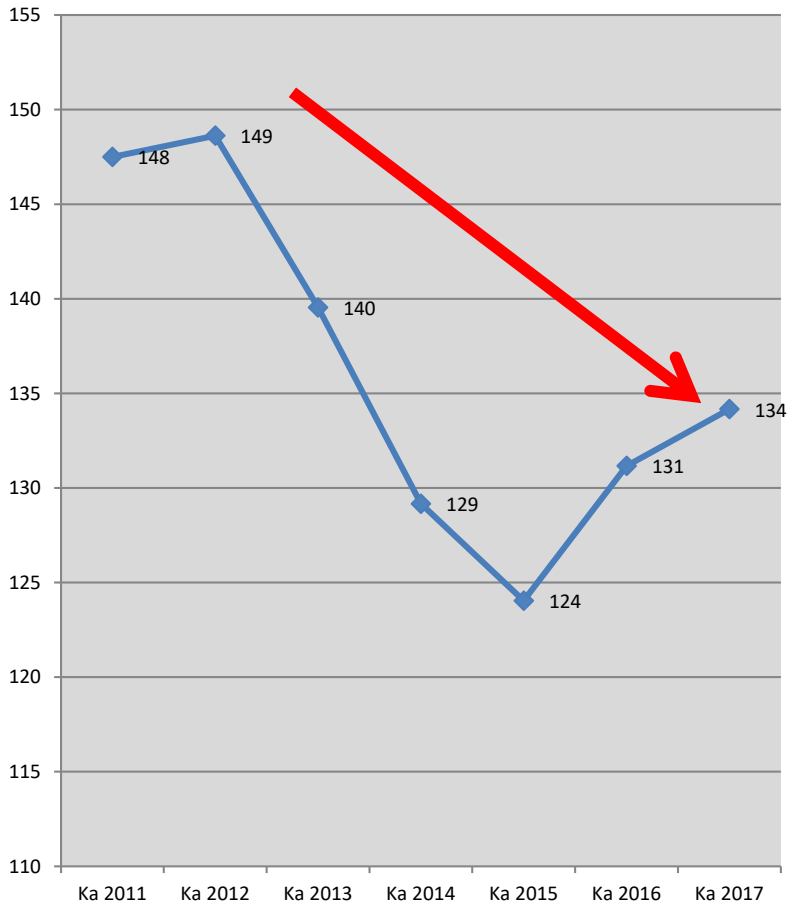

- Henkilöstömäärän lisäys 2016-2017 tuotannon muutosprojekteista johtuvaa

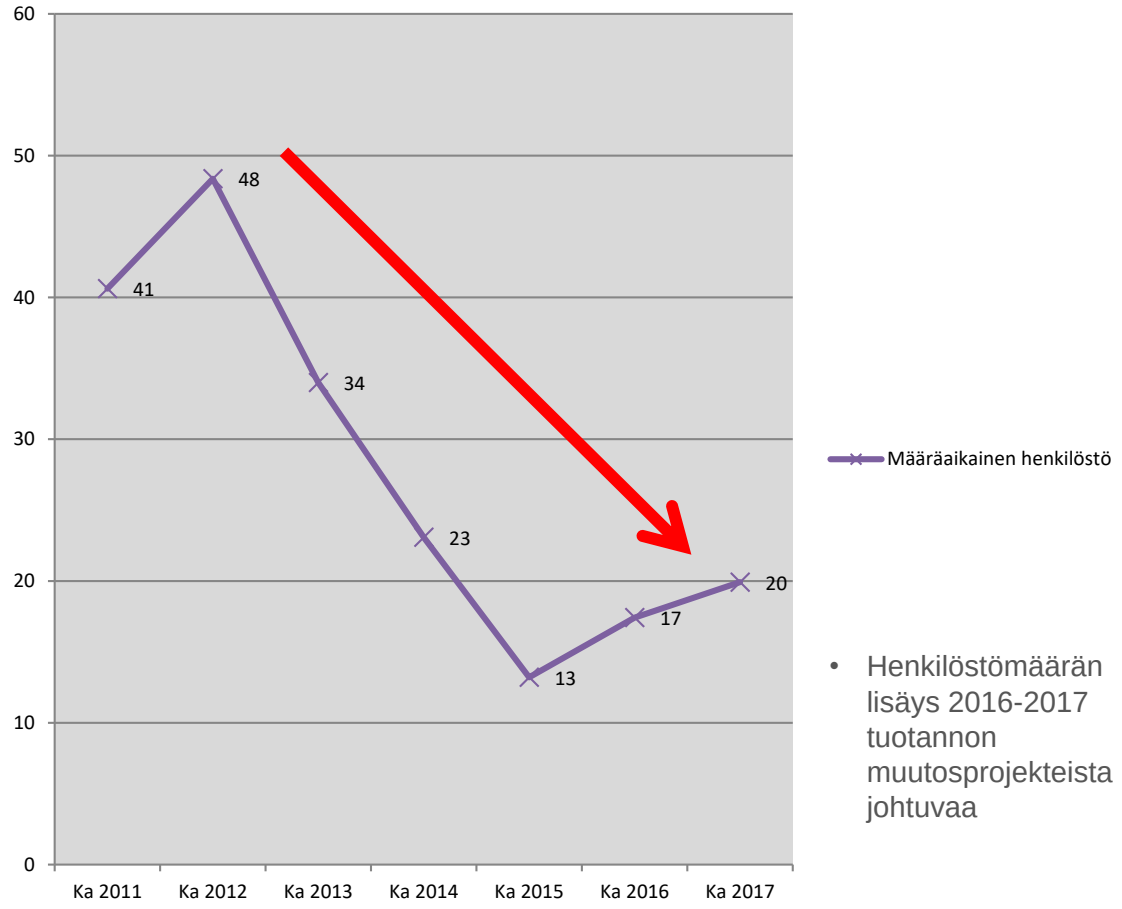

- Henkilöstömäärän lisäys 2016-2017 tuotannon muutosprojekteista johtuvaa

Veronkorotusten aiheuttaman mehutuoteryhmän volyymin laskun seurauksena työllisyystilanne alalla on heikentynyt merkittävästi

- **Eckes-Granin Finland kokonaishenkilöstö -9% (2017 vs. 2011)**
- **Eckes-Granin Finland määräaikainen henkilöstä -51% (2017 vs. 2011)**

Ennakoimattomuus/yllätyksellisyys virvoitusjuomaverotulkinnoissa

- Kun **tuotteen hedelmä- /marjapitoisuus kasvaa** hedelmäsoseiden myötä, esim. hedelmäsmoothiet ja 100% täysmehutuote, joka sisältää myös hedelmäsosetta, **siirtyy tuote samaan tullitariffinimikkeeseen virvoitusjuomien kanssa** (Suomen Tullin / verottajan tulkinta)
  - ➔ tällöin tuotteelle lankeaa myös pakkaushaittavero 0,51 €/l (muut kuin nestekartonkipakkaus ja pantilliset pullot)

- **Veron piiriin otetaan yllättäen uusia tuotesegmenttejä tulkintamuutosten myötä**, esim. marjakeitot veronalaisiksi tammikuussa 2013

- Tuotteiden siirtymisiä tullitariffinimikkeistä toisiin **tulkitaan jälkikäteen** ja niistä myös **jälkiverotetaan** yrityksiä **takautuvasti (jopa satojen tuhansien eurojen vaikutuksia)**

- Veronkorotukset nopealla aikataululla ja niiden vahvistuminen viime hetkellä aiheuttavat **merkittävää hämmennystä ja lisätyötä** teollisuuden ja kaupan välisessä yhteistyössä
  - ➔ **epävarmuus tulevaisuuden investointeja ja tuotekehitystä suunniteltaessa**

Tuotteiden ”terveysperusteinen” verotus Suomessa 2019?

Aitojen marjojen ja hedelmien käytöstä juomissa rangaistaan nykymallissa korkeammalla verolla

3.2 Vaikutukset kansanterveyteen

Esityksellä tavoitellaan valtion verotulojen kartuttamista, minkä lisäksi tavoitteena on vahvistaa vero-ohjausta sokeripitoisten juomien kulutuksesta sokerittomien tuotteiden kulutukseen. Veronkorotuksen oletetaan siirtyvän kuluttajahintoihin, minkä voidaan olettaa vähentävän kulutusta. Veroeron kasvattaminen sokeripitoisten ja sokerittomien juomien välillä saattaa myös lisätä sekä tuotekehityksen että kulutuksen siirtymää sokerittomiin juomiin ja näin vaikuttaa terveyttä edistävästi. Tästä aiheutuvien kustannussäästöjen suuruutta on kuitenkin hyvin vaikea arvioida.

Makeutettu aspartaamilla ja asesulfaami K:lla

Valmisteveroa 2018 ➔ 2019?
0,11 ➔ 0,12 € / l

Terveellisiä vitamiineja, hivenaineita ja polyfenoleja luonnosta

Valmisteveroa 2018 ➔ 2019?
0,22 ➔ 0,27 € / l

Suomi ainoa maa EU:ssa, jossa makeuttamattomissa 100% täysmehuissa on valmisteveroa!

Laissa oleva rajaus sokeripitoisuuden mukaan rokottaa juuri aitojen kasvipohjaisten raaka-aineiden käyttöä juomissa, sillä hedelmissä, marjoissa ja täysmehuissa on aina luontaista sokeria yli 0,5 %.

Aamiaistuotteiden verotuksen syrjivyys Suomessa

Kuppi kahvia & 1 pala sokeria	Lasi maitoa	Mansikka-jogurtti	Lasi 100% täysmehua
			
Sokeria n. 3 g / 100 ml (1 pala sokeria/kuppi)	Sokeria 4,5 g / 100 ml	Sokeria 9,6 g / 100 ml	Sokeria 8,8 g / 100 ml (**hedelmästä, ei lisättyä sokeria**)
Kahvin kulutus/capita/vuosi n. 178 l	*Maitojuomien kulutus/capita/vuosi n. 129 l*	*Jogurttien kulutus/capita/vuosi n. 24 kg*	*Täysmehujen kulutus/capita/vuosi n. 14 l*
EI valmisteveroa	**EI valmisteveroa**	**EI valmisteveroa**	**Valmisteveroa 0,27 € / l (sis. kaavailtu korotus 0,05 €/l)**

VALTION VALMISTEVEROKERTYMÄ NYT 0 €

Virvoitusjuomaveron syrjivyys; hedelmäpohjaiset juomat vs. esim. soija- ja kaurapohjaiset juomat kohtelu?

Lähteet: ko. yritysten kotisivustot

Soijapitoisuus 8%
Ravintoarvo / 100 ml
- *Energiaa 163 kJ / 39 kCal*
- *Sokeria 2,5 g*

Kaurapitoisuus 10%
Ravintoarvo / 100 ml
- *Energiaa 182 kJ / 43 kCal*
- *Sokeria 5,0 g*

Kaurapitoisuus 10%
Ravintoarvo / 100 ml
- *Energiaa 190 kJ / 50 kCal*
- *Sokeria 4,1 g*

Hedelmäpitoisuus 100%
Ravintoarvo / 100 ml
- *Energiaa 62 kJ / 15 kCal*
- *Sokeria 3,4 g*

Hedelmäpitoisuus 100%
Ravintoarvo / 100 ml
- *Energiaa 160 kJ / 38 kCal*
- *Sokeria 9,0 g*

Hedelmäpitoisuus 32%
Ravintoarvo / 100 ml
- *Energiaa 51 kj / 12 kcal*
- *Sokeria 2,6-2,8 g*

KAIKKI NÄMÄ JUOMAT OVAT KASVIPOHJAISIA JA MAKEUTTAMATTOMIA

VIRVOITUSJUOMAVERO
0 € / L

VIRVOITUSJUOMAVERO
0,22 € / L (0,27 € / L 2019?)

Virvoitusjuomaveron veropohja on laaja ja kattaa lähtökohtaisesti kaikki sellaisenaan nautittavat virvoitusjuomat, virvoitusjuomien valmistukseen soveltuvat nestemäiset tuotteet ja kiinteässä muodossa olevat juoma-ainekset. Virvoitusjuomaveron piiristä on rajattu pois vain veron tavoitteen kannalta välttämättömät poikkeukset. Erityisruokavaliovalmisteiden käyttötarkoitus on erilainen kuin virvoitusjuomilla, ja vesistä verotuksen ulkopuolella on pääsääntöisesti muuhun tarkoitukseen kuin juotavaksi pakattu vesi. Viimeksi veropohjasta poistettiin maustamattomat kasvipohjaiset maitoa korvaavat juomat sekä jääpalat vuoden 2017 alusta. Muutoksella yhdenmukaistettiin maidon ja toisaalta maitoa korvaavien kasvipohjaisten juomien, kuten muun muassa soijajuoman ja kaurajuoman, verokohtelu.

Lähde: https://www.eduskunta.fi/FI/vaski/HallituksenEsitys/Sivut/HE_166+2018.aspx

Miten kasviksia sisältäviä juomia verotetaan muissa EU maissa?

Toukokuusta 2017 alkaen Espanjassa Katalonian alueella on kannettu alueellista virvoitusjuomaveroa juomista, jotka on makeutettu esimerkiksi sokerilla, hunajalla tai fruktoosilla. Veroa ei kanneta hedelmä- ja kasvismehuista eikä makeuttamattomista maitotuotteista tai maitotuotteita korvaavista tuotteista. Jugurttijuomat ja lääkintätarkoituksiin käytettävät juomat ovat myös veron ulkopuolella. Veron määrä on porrastettu sokeripitoisuuden mukaan siten, että vähintään viisi grammaa sokeria 100 millilitrassa sisältävien juomien vero on kahdeksan senttiä litralta ja yli kahdeksan grammaa 100 millilitrassa sokeria sisältävien juomien vero on 12 senttiä litralta. Verovelvollinen on velvoitettu siirtämään veron määrän loppukuluttajan maksettavaksi.

Iso-Britanniassa otettiin käyttöön huhtikuussa 2018 virvoitusjuomateollisuuden vero, joka kohdistuu sokeripitoisiin juomiin. Veron tavoitteena on ohjata juomien valmistajia alentamaan tuotteidensa sokeripitoisuuksia ja sitä kautta vaikuttaa erityisesti lasten liikalihavuuteen. Veron piiriin kuuluvat juomat, jotka sisältävät jostakin muusta lähteestä kuin hedelmämehusta, kasvismehusta tai maidosta peräisin olevaa lisättyä sokeria vähintään viisi grammaa 100 millilitraa kohden. Maitopohjaiset juomat, maitoa korvaavat juomat kuten muun muassa soija- ja mantelijuomat, alkoholia korvaavat juomat kuten alkoholiton olut ja viini sekä lääkinnällisiin tai muihin erityistarkoituksiin käytettävät juomat eivät kuulu veron piiriin. Vähintään viisi grammaa sokeria 100 millilitrassa sisältävien juomien vero on noin 20 senttiä ja vähintään kahdeksan grammaa sokeria 100 millilitrassa juomaa sisältävien tuotteiden vero on noin 27 senttiä litralta.

Ranskassa kannetaan valmisteveroa lisättyä sokeria tai makeutusainetta sisältävistä tullitariffin nimikkeisiin 2009 ja 2202 kuuluvista alkoholittomista juomista eli muun muassa limonadeista ja sokeroiduista hedelmämehuista. Veroa on kannettu vuodesta 2012. Veroa ei kanneta maito- tai soijapohjaisista juomista, pikkulasten maitovalmisteista eikä eräistä ravintoliuoksista. Heinäkuusta 2018 lähtien sokeroitujen juomien vero on porrastettu juoman sisältämän lisätyn sokerin määrän perusteella 16 verotasoon. Enintään gramman sokeria 100 millilitrassa sisältävän juoman vero on kolme senttiä litralta. Vero nousee asteittain siten, että se on 23,5 senttiä litralta, kun sokeripitoisuus on 15 grammaa 100 millilitrassa. Kun sokeripitoisuus ylittää tämän, vero on 23,5 senttiä litralta lisättynä kahdella sentillä lisättyä sokerigrammaa kohti. Makeutusaineilla makeutettujen juomien vero on makeutusaineen määrästä riippumatta kolme senttiä litralta. Jos juoma sisältää sekä lisättyä sokeria että makeutusainetta, kannetaan tuotteesta kumpikin vero. Vero nousee vuosittain kuluttajahintaindeksin mukaan. Alkoholiverotuksen ulkopuolelle jäävistä miedoista alkoholijuomista kannetaan veroa kuten sokeripitoisuudeltaan vastaavista alkoholittomista juomista. Kivennäisvesistä kannetaan erillistä veroa 0,58 senttiä litralta.

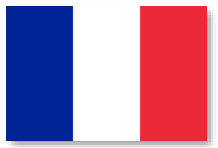

Lähde: https://www.eduskunta.fi/FI/vaski/HallituksenEsitys/Sivut/HE_166+2018.aspx

Miten kasviksia sisältäviä juomia verotetaan muissa EU maissa?

Belgiassa on kannettu virvoitusjuomaveroa alkoholittomista juomista 1990-luvulta lähtien. Veroa korotettiin vuoden 2016 alusta 3,08 sentillä 6,81 senttiin litralta osana laajempaa verouudistusta. Uudistuksen tarkoituksena oli siirtää verotuksen painopistettä työtulojen verottamisesta kohti kulutusta, johon liittyy negatiivisia ulkoisvaikutuksia. Vuoden 2018 alusta sokeroitujen tai makeutusainetta sisältävien vesien sekä muiden tullitariffin nimikkeeseen 2202 kuuluvien juomien vero nousi 11,92 senttiin litralta. Näiden juomien valmistukseen käytettävien juomatiivisteiden vero on 71,54 senttiä litralta ja kiinteiden juoma-ainesten vero 119,23 senttiä kilogrammalta. Maustettujen mutta makeuttamattomien vesien vero pysyi 6,81 sentissä litralta. Näiden valmistukseen käytettävien juomatiivisteiden vero on 40,88 senttiä litralta ja kiinteiden juoma-ainesten vero 68,13 senttiä kilogrammalta. Veroa ei kanneta maito-, riisi- tai soijapohjaisista juomista, nimikkeeseen 2009 kuuluvista hedelmä- tai kasvismehuista eikä maustamattomasta ja makeuttamattomasta vedestä. Alkoholiverotuksen ulkopuolelle jäävien mietojen alkoholijuomien vero on 3,75 senttiä litralta. Paahtamattomasta kahvista kannetaan veroa 20 senttiä kilolta, paahdetusta 25 senttiä kilolta ja kahviuutteesta 70 senttiä kilolta.

Latviassa valmisteveroa kannetaan lisättyä sokeria, makeutusainetta tai makuainetta sisältävästä vedestä ja kivennäisvedestä, muista alkoholittomista juomista sekä alkoholiverotuksen ulkopuolella olevista miedoista alkoholijuomista. Veron määrä on 7,4 senttiä litralta. Verosta on vapautettu hedelmä- ja kasvismehut. Latviassa kannetaan veroa lisäksi kahvista ja kahviuutteesta 142,29 senttiä kilogrammalta.

Unkarissa säädettiin vuonna 2011 laki kansanterveydellisestä tuoteverosta. Veron piirissä ovat muun muassa nimikkeisiin 2009 ja 2202 kuuluvat juomat, jotka sisältävät lisättyä sokeria yli kahdeksan grammaa 100 millilitrassa. Verosta on vapautettu vähintään 25 prosenttia hedelmää sisältävät juomat. Verotaso on kaksi senttiä litralta valmista juomaa ja 65 senttiä tiivistelitralta. Tietyn kofeiini- tai tauriinipitoisuuden ylittävistä niin sanotuista energiajuomista kannetaan veroa 75 senttiä litralta. Maustetuista oluista ja virvoitusjuomia sisältävistä alkoholijuomista kannetaan veroa kuusi senttiä litralta, jos niiden sokeripitoisuus ylittää viisi grammaa sokeria 100 millilitraa kohden.

Lähde: https://www.eduskunta.fi/FI/vaski/HallituksenEsitys/Sivut/HE_166+2018.aspx

Kasvisteollisuutta edustavien yritysten ehdotus

Ehdotus tulevaisuuden veroratkaisusta, joka edesauttaa kasvisten käytön lisääntymistä

- **Yli 25% aitoja kasviksia sisältävät juomat vapautetaan virvoitusjuomaveron piiristä osana verouudistusta**

➔ **On linjassa muiden eurooppalaisten valmisteveroratkaisujen kanssa**

➔ **Ohjaa juomien kulutusta enemmän terveellisempiin kasviksia sisältäviin tuotteisiin**

➔ **Lisää kasvisten kulutusta helpolla tavalla**

➔ **Mahdollista toteuttaa lakiin tehtävien yksinkertaisten tekstitarkistusten avulla**

Arvoisat kansanedustajat

PYSÄYTTÄKÄÄ NELJÄS VIRVOITUSJUOMAVERON KOROTTAMINEN

- **ESTÄÄKSENNE EPÄOIKEUDENMUKAISUUDEN JA KOHTUUTTOMUUDEN KASVUA**
- **ESTÄÄKSENNE VEROTUKSEN SYRJIVYYDEN KASVUA**
- **TURVATAKSENNE TYÖPAIKKOJA**

MUUTOKSIA VOI VIELÄ TEHDÄ

KIITOS !

Marli
NATUR
Marli
NATUR
MANDARIINI-
APPELSIINI
1L
Marli
NATUR
NELJÄ
HEDELMÄÄ
1L
Marli
NATUR
VADELMAINEN
1L